

Dosarul nr. 2ra-827/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Buiucani (jud. O. Ionașcu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, R. Pulbere, O. Cojocar)

DECIZIE

29 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Nina Vascan

Victor Burduh

Aliona Miron

examinând recursul declarat de Iraida Gozun, reprezentată de avocatul Alexandru Bargan

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Iraidei Gozun, reprezentată de avocatul Alexandru Bargan împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Arama R” cu privire la constatarea încălcării dreptului consumatorului, rezilierea contractului, încasarea avansului, a penalității pentru neexecutarea în termen a obligațiilor și repararea prejudiciului moral

și la cererea reconvențională Societății cu Răspundere Limitată „Arama R” împotriva Iraidei Gozun cu privire la încasarea sumei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 9 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Iraida Gozun, reprezentată de avocatul Alexandru Bargan și menținută hotărârea din 18 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, prin care a fost respinsă acțiunea inițială și admisă acțiunea reconvențională

constată:

La 7 noiembrie 2017, Iraida Gozun, reprezentată de avocatul Alexandru Bargan a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Arama R” cu privire la constatarea încălcării dreptului consumatorului, rezilierea contractului, încasarea avansului, a penalității pentru neexecutarea în termen a obligațiilor și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că la 30 iunie 2017, între ea, în calitate de client și SRL „Arama R”, în calitate de antreprenor, a fost încheiat contractul nr. 1286,

obiectul căruia constituie producerea articolelor de tâmplărie conform condițiilor tehnice.

Potrivit aceluiași contract, materia primă pentru fabricarea articolelor de tâmplărie se selectează după calitate, de culoare naturală, fără negreață și putregai. Lemnul natural are textura și structura de fibre variată, în special pronunțată la lemnul de stejar și frasin. La fabricarea articolelor de tâmplărie nu este posibilă alegerea materialului cu o textură omogenă și de aceeași culoare, în perioada când materialul este în proces de prelucrare, înainte de vopsire el pare a fi de aceeași culoare, diferențele însă apar după aplicarea lacului pe suprafața acestuia. Acest lucru se referă direct la produsele netonificate, la tonificarea slabă a articolelor culoarea oarecum se echilibrează, doar la tonificarea totală textura lemnului nu se evidențiază. Textura proastă a stejarului, este atât de pronunțată, încât nu o va ascunde nici chiar cele mai închise culori de vopsea.

A menționat că obiectul contractului are un caracter general, abstract, neclar și este întocmit în urma unui formular tipizat prezentat de prestator, iar un atare conținut presupune din start faptul că clauzele contractuale nu au fost alcătuite și negociate individual cu clientul, dar prestatorul a propus spre semnare un contract de tip standard (de adeziune).

A precizat că, de facto, obiectul principal al contractului îl constituie restaurarea de către prestatorul pârât a 4 uși prezentate de ea în calitate de consumator, cât și efectuarea altor lucrări aferente restaurării (instalarea lacătelor, instalare bucle etc.), lucrări care au fost prevăzute într-o anexă a contractului de prestări servicii.

Potrivit pct. 4.2. din contract, data finalizării producerii articolelor din lemn se consideră 21 iulie 2017.

A evidențiat că conținutul contractului se referă mai mult la producerea și instalarea mobilei și nu la restaurare precum în speță, contract care este formulat tipizat de prestator și propus spre semnare clienților contractanți, or reieșind din faptul că prestatorul a contractat și s-a obligat de a presta un serviciu diferit ca gen, acesta urma să modifice, să alcătuiască și să negocieze clauzele contractuale inserate, lucru care nu a fost făcut.

Reieșind din pct. 3.5.1 din contract, dânsa a achitat la momentul semnării contractului suma de 724 de euro, care la moment constituia suma de 15 000 de lei, suma restantă conform pct. 3.5.2. din contract, urma să achite diferența de 406 euro în termen de 3 zile din momentul informării de către „antreprenor” a finisării lucrărilor de producere.

A afirmat că până, cât și după expirarea termenului de executare a lucrărilor stipulat în contract, s-a interesat permanent de ușile supuse restaurării.

Iar ca răspuns, administrația antreprenorului invoca diverse motive în justificarea tardivității serviciilor (perioada de vacanță a lucrătorilor, prioritatea comenzilor pentru produsele proprii etc.).

La începutul lunii septembrie 2017, s-a deplasat la sediul antreprenorului pentru a afla cauza tergiversării prestării serviciului, or ușile urmau a fi finisate încă

în luna iulie 2017, însă a găsit în depozitul antreprenorului ușile sale în starea în care au fost lăsate.

Ulterior, s-a deplasat repetat la sediul antreprenorului pentru a afla dacă au început lucrările de restaurare a ușilor sale, iar în urma vizitei a constatat că au fost întreprinse careva acțiuni, ușile fiind deja șlefuite și vopsite, însă într-o culoare oarecare aleasă de antreprenor, instalarea lacătelor, buclilor și a altor lucrări aferente prevăzute în anexa executării contractului totuși nu erau efectuate.

Reieșind din faptul că ușile urmau a fi finisate încă în luna iulie 2017, adică în perioada caldă a anului, pentru a fi instalate și prelungite lucrările de reparație a casei, clientul a fost prejudiciat semnificativ din cauza neexecutării în termen a obligațiilor prestatorului.

Astfel, dânsa a purces la expedierea în adresa antreprenorului a unei declarații de reziliere a contractului nr. 1286 din 30 iunie 2017, fiind somat concomitent într-un termen de 7 zile și la achitarea penalităților de 12 091 de euro pentru neexecutarea serviciului în termen.

Având în vedere prevederile art. 666, 668, 733 Cod civil și art. 9, 11, 27 din Legea cu privire la protecția consumatorului, a evidențiat că nu a fost întocmit un act de finalizare a lucrărilor oferite spre semnare clientului.

Mai mult ca atât, o notificare privind finalizarea totală a prestării serviciului, dânsa nu a recepționat, ceea ce demonstrează că aceste lucrări nu au fost finisate până în prezent.

A indicat că pct. 3.5.2. din contract, prevede că suma finală în mărime de 406 de euro din costul produselor menționate la pct. 3.4. din prezentul contract, se va achita în termen de 3 zile din momentul informării de către „antreprenor” a finisării lucrărilor de producere.

Astfel, până la 23 octombrie 2017 a fost depășit termenul de executare a serviciilor cu 107 zile, formându-se penalitate în mărime de 12 091 de euro.

Reieșind din prevederile art. 737 alin. (1) Cod civil, a invocat că pretențiile înaintate cu privire la constatarea rezilierii contractului și achitarea penalității sunt pe deplin întemeiate și oferite expres de legiuitor clientului în art. 16 alin. (2) din Legea pentru protecția drepturilor consumatorului.

La fel, a subliniat că prin neexecutarea obligațiilor asumate conform contractului nr. 1286 din 30 iunie 2017, i-au fost create suferințe psihice și un disconfort real, or nu a avut posibilitatea să beneficieze și să instaleze ușile în perioada caldă a anului și să-și continue reparația casei sale, apreciind suma prejudiciului moral la 50 000 de lei, care în viziunea sa este rezonabilă pentru restabilirea echității sociale reieșind din neglijența antreprenorului asupra relațiilor cu clientul.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 666, 668, 733, 737, 738, 747 Cod civil, art. 9, 11, 15, 16, 26, 27 din Legea cu privire la protecția consumatorului.

A solicitat admiterea acțiunii, constatarea încălcării drepturilor ei în calitate de consumator prin neexecutarea în termen a prestării serviciilor de către SRL „Arama R”, constatarea rezilierii contractului pentru fabricarea articolelor de tâmplărie nr. 1286 din 30 iunie 2017 încheiat între SRL „Arama R”, în calitate de

prestator și ea, în calitate de beneficiar, încasarea din contul SRL „Arama R” în beneficiul ei a sumei de 15 000 de lei cu titlu de avans achitat către SRL „Arama R” cu restituirea în natură a celor 4 uși predate antreprenorului pentru restaurare, a penalității în mărime de 12 091 de euro și a prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei.

La 2 martie 2018, SRL „Arama R” a depus cerere reconvențională împotriva Iraidei Gozun cu privire la încasarea sumei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În susținerea acesteia a invocat că înaintarea acțiunii de către Iraida Gozun împotriva SRL „Arama R” privind constatarea rezilierii contractului și încasarea sumei a fost întreprinsă în scopul de a se eschiva de la achitarea datoriei către SRL „Arama R” pe contractul nr. 1286 din 30 iunie 2017.

A remarcat că Iraida Gozun, până în prezent, a achitat parțial marfa, suma datoriei față de SRL „Arama R” constituind 406 de euro.

Conform pct. 2.2.8. din contract, „clientul” se obligă să primească de la „antreprenor” elementele de tâmplărie conform actului de predare-primire, în condițiile și termenii prevăzuți de contract.

Potrivit pct. 2.2.9 din contract, „clientul” se obligă să ridice comanda în termen de 7 zile din momentul finisării, indicat în pct. 4.2. Termenul ulterior în care se vor păstra articolele de tâmplărie la depozitul „antreprenorului” se vor achita din calcul a 150 de euro pe lună.

Astfel, în conformitate cu aceste prevederi contractuale, în termenul prevăzut de contract, prin apel telefonic clientul a fost înștiințat despre finisarea lucrărilor și la 20 iulie 2017, a fost întocmit actul de primire-predare a lucrărilor, însă nu a fost semnat de client.

Finisarea lucrărilor contractate a fost verificată de client, cu toate acestea lucrarea nu a fost preluată, nu a fost achitată integral și nici nu a fost semnat actul de predare-primire (cu careva obiecții sau fără ele).

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 572, 966 Cod civil, art. 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii reconvenționale, încasarea de la Iraida Gozun în beneficiul SRL „Arama R” a sumei de 406 de euro, suma restantă la contract, suma de 1 050 de euro pentru 7 luni de păstrare a lucrării și suma de 612,47 de lei dobânda de întârziere.

Prin hotărârea din 18 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Buiucani, a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de către Iraida Gozun, ca neîntemeiată.

A fost admisă integral cererea reconvențională a SRL „Arama R”.

Au fost încasate de la Iraida Gozun în beneficiul SRL „Arama R” suma de 406 de euro, convertiți în valuta națională la momentul executării hotărârii judecătorești, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Republicii Moldova cu titlu de datorie, suma de 1 050 de euro, convertiți în valuta națională la momentul executării hotărârii judecătorești, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Republicii Moldova, pentru păstrarea articolelor de tâmplărie la depozitul

antreprenorului, suma de 612,47 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, precum și suma de 923,06 de lei cu titlul de cheltuieli de judecată suportate pentru plata taxei de stat la depunerea cererii reconvenționale.

Prin decizia din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Iraida Gozun, reprezentată de avocatul Alexandru Bargan și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 22 iulie 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Iraida Gozun, reprezentată de avocatul Alexandru Bargan, casată decizia din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și remisă cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 9 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Iraida Gozun, reprezentată de avocatul Alexandru Bargan și menținută hotărârea primei instanțe.

La 5 aprilie 2021, Iraida Gozun, reprezentată de avocatul Alexandru Bargan a declarat recurs împotriva deciziei din 9 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii inițiale înaintată de ea și de respingere a acțiunii reconvenționale înaintată de SRL „Arama R”.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o neîntemeiată, eronată, emisă urmare a interpretării subiective a legislației în vigoare și urmează a fi casată.

A obiectat că decizia instanței de apel din 9 februarie 2021 conține aceleași argumente și motive în adoptarea soluției judecătorești, ca și decizia din 12 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, casată prin decizia din 22 iulie 2020 a Curții Supreme de Justiție.

A subliniat că potrivit listei apelurilor de intrare, perioada 18 iulie 2017 - 17 august 2017, 18 august 2017 - 17 septembrie 2017, pe numărul de telefon al reprezentantului SRL „Arama R”, Dumitru Crăciun, eliberate de compania de telefonie mobilă Orange Moldova din 31 octombrie 2017, se atestă că apelurile telefonice au fost efectuate de ea pentru a se interesa de ușile sale și nu invers, după cum se insistă.

Totodată, a remarcat că, indiferent de conținutul acestor discuții telefonice între părți, prin care fiecare își justifică realizarea unui drept, aceste apeluri nu demonstrează informarea de către antreprenor despre finisarea lucrărilor și transmiterea actului predare-primire spre semnare clienței, or cum ar putea niște cifre tipărite pe o foaie să înlocuiască un asemenea act producător de efecte juridice important.

O asemenea abordare a fost expusă și de instanța de recurs prin decizia din 22 iulie 2020.

Astfel, descifrările telefonice ca mijloc de probă existente la materialele cauzei, prin contrapunere cu prevederile art. 122 alin. (1) și 211 Cod civil, nu pot fi supuse aprecierii instanței de judecată, deoarece elucidarea circumstanțelor care au importanță în cauză nu pot fi demonstrate decât prin mijloace de probă scrise.

Mai mult, dacă instanțele de judecată ierarhic inferioare au decis aprecierea acestor descifrări ca probă atunci aceste circumstanțe nu pot fi tratate decât în favoarea ei.

Un motiv invocat de către instanța de apel după rejudecare se rezumă la lipsa adresării prealabile a consumatorului către prestatorul de serviciu cu revendicările/cerințele concrete după cum este prevăzut la art. 18⁵ din Legea privind protecția consumatorului.

Contrar aprecierilor instanței de apel, a subliniat că obiectul acțiunii inițiale nu este îndreptat spre constatarea unor deficiențe de calitate a lucrărilor.

Respectiv, instanța de apel nu urma să se expună asupra necesității respectării cărorva proceduri prealabile față de antreprenor și care chipurile au fost omise de client.

Or, Agenția pentru Protecția Consumatorului a invocat aceste prevederi legale și anume art. 18⁵ din Legea privind protecția consumatorilor, la pretenția din plângere legată de calitatea lucrărilor efectuate până la acel moment, și care nu erau finalizate.

A menționat că instanța de apel a omis să se expună asupra tuturor argumentelor de ilegalitate, contrar art. 373 alin. (5) CPC.

La 14 aprilie 2021, în adresa SRL „Arama R” a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Irida Gozun, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 72).

Până la data stabilită pentru examinarea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care SRL „Arama R” să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 5 aprilie 2021 împotriva deciziei din 9 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. (b) CPC instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

După cum denotă actele cauzei, Irida Gozun, reprezentată de avocatul Alexandru Bargan înaintând acțiunea în judecată împotriva SRL „Arama R”, a solicitat constatarea încălcării drepturilor ei în calitate de consumator prin

neexecutarea în termen a prestării serviciilor de către SRL „Arama R”, constatarea rezilierii contractului pentru fabricarea articolelor de tâmplărie nr. 1286 din 30 iunie 2017 încheiat între SRL „Arama R”, în calitate de prestator și ea, în calitate de beneficiar, încasarea din contul SRL „Arama R” în beneficiul ei a sumei de 15 000 de lei cu titlu de avans achitat către SRL „Arama R” cu restituirea în natură a celor 4 uși predate antreprenorului pentru restaurare, a penalității în mărime de 12 091 de euro și a prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei.

La rândul său, SRL „Arama R” înaintând acțiunea reconvențională împotriva Iraidei Gozun, a solicitat încasarea de la Iraida Gozun în beneficiul SRL „Arama R” a sumei de 406 de euro, suma restantă la contract, suma de 1 050 de euro pentru 7 luni de păstrare a lucrării și suma de 612,47 de lei dobânda de întârziere.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a respins cererea de chemare în judecată înaintată de către Iraida Gozun, ca neîntemeiată.

A admis integral cererea reconvențională a SRL „Arama R” și a încasat de la Iraida Gozun în beneficiul SRL „Arama R” suma de 406 de euro, convertiți în valuta națională la momentul executării hotărârii judecătorești, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Republicii Moldova cu titlu de datorie, suma de 1 050 de euro, convertiți în valuta națională la momentul executării hotărârii judecătorești, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Republicii Moldova, pentru păstrarea articolelor de tâmplărie la depozitul antreprenorului, suma de 612,47 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, precum și suma de 923,06 de lei cu titlul de cheltuieli de judecată suportate pentru plata taxei de stat la depunerea cererii reconvenționale.

Judecând apelul declarat de Iraida Gozun, reprezentată de avocatul Alexandru Bargan, instanța de apel a respins apelul și a menținut hotărârea primei instanțe.

Verificând legalitatea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în recurs, instanța de recurs constată că la data de 30 iunie 2017, între Iraida Gozun, în calitate de client și SRL „Arama R”, în calitate de antreprenor a fost încheiat contractul nr.1286 privind fabricarea articolelor de tâmplărie, potrivit căruia clientul comandă, iar antreprenorul primește comanda și în conformitate cu condițiile tehnice antreprenorul produce articolele de tâmplărie conform condițiilor tehnice (f. d. 10 vol. I).

Conform pct. 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 din contract, costul lucrărilor efectuate se constituie din costul de producere a articolelor din lemn și lucrările de instalare. Costul articolelor se stabilesc în conformitate cu tarifele pentru fabricarea lor confirmate de directorul societății, caracteristicile de design, dimensiunile reale ale produselor, în special în dependență de caracteristicile obiectului unde vor fi prestate serviciile de instalare. Costul lucrărilor de producere a articolelor din lemn și prestare a serviciilor de instalare în baza prezentului contract se stabilește în unități convenționale. Costul lucrărilor în baza prezentului contract constituie suma după calculul preventiv cum urmează: 1130 de euro, prin transfer bancar sau prin depunerea de fonduri în numerar în casa antreprenorului.

Iar pct. 3.5, 3.5.1 și 3.5.2 din contract, stipulează metoda de achitare a lucrărilor efectuate și anume: avansul în mărime de 724 de euro este achitat în

momentul semnării contractului, la data de 30 iunie 2017, iar suma finală în mărime de 406 de euro din costul produselor menționate la punctul 3.4. din prezentul contract, va fi achitată în termen de 3 zile din momentul informării de către „antreprenor” a finisării lucrărilor de producere. Data achitării se consideră data în care „clientul” a transferat la contul de decontare sau a introdus în casa „antreprenorului” mijloacele bănești.

Potrivit pct. 4.2 din contractul privind fabricarea articolelor de tâmplărie nr. 1286 din 30 iunie 2017, a fost stabilită data finalizării producerii articolelor din lemn - 21 iulie 2017.

Este cert și faptul că prin anexa la contractul privind fabricarea articolelor de tâmplărie nr. 1286 din 30 iunie 2017, părțile au stabilit nemijlocit obiectul contractului care constă în restaurarea a 4 uși prezentate de „client”, cât și executarea și efectuarea altor lucrări aferente restaurării (instalarea lacătelor, buclelor, etc.), indicându-se în conținutul acesteia și costul total al comenzii de 1130 de euro, dintre care suma de 724 euro a fost achitată de Iraida Gozun la data semnării contractului, iar suma restantă de 406 euro, urmând s-o achite în termen de 3 zile din momentul informării de către SRL „Arama R” despre finisarea lucrărilor de producere (f. d. 11 vol. I).

În aceste circumstanțe, instanța de recurs reține că instanțele de judecată ierarhic inferioare corect au calificat raporturile juridice apărute între Iraida Gozun și SRL „Arama R” în baza contractului nr. 1286 din data de 30 iunie 2017 privind fabricarea articolelor de tâmplărie, ca fiind raporturi juridice cu participarea consumatorului, inclusiv fiind guvernate și de prevederile ce reglementează contractul de antrepriză.

Astfel, în corespundere cu art. 946 Cod civil, în vigoare până la 1 martie 2019, prin contractul de antrepriză o parte (antreprenor) se obligă să efectueze pe riscul său o anumită lucrare celeilalte părți (client), iar aceasta se obligă să recepționeze lucrarea și să plătească prețul convenit. Obiectul contractului de antrepriză poate fi atât producerea sau transformarea unui bun, cât și obținerea unor alte rezultate prin efectuarea de lucrări.

Iar conform art. 1 din Legea nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor, consumator este orice persoană fizică ce intenționează să comande sau să procure ori care comandă, procură sau folosește produse, servicii pentru necesități nelegate de activitatea de întreprinzător sau profesională.

Totodată, potrivit prevederilor art. 21 alin. (1) și (2) din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13 martie 2003, prestatorul (executantul) este obligat să asigure prestarea serviciului (executarea lucrării) în termenele și condițiile stabilite în reglementările specifice în domeniu sau stipulate în contractul de prestare a serviciului (executare a lucrării).

Dacă prestatorul (executantul) nu a început la timp prestarea serviciului (executarea lucrării) sau dacă, în timpul prestării serviciului (executării lucrării), a devenit clar că serviciul (lucrarea) nu va fi îndeplinit în termenul stabilit, sau dacă termenul de prestare a serviciului (executare a lucrării) a expirat, consumatorul este în drept, opțional:

a) să fixeze prestatorului (executantului) un nou termen, în cadrul căruia el trebuie să înceapă și să finalizeze prestarea serviciului (executarea lucrării), și să ceară reducerea prețului pentru serviciu (lucrare);

b) să rezilieze contractul de prestare a serviciului (executare a lucrării) și să revendice repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea termenelor de începere și/sau finalizare a prestării serviciului (executării lucrării).

Potrivit art. 18¹ alin. (3) din Legea privind protecția consumatorilor din 13 martie 2003, consumatorul are dreptul să rezilieze contractul de prestare a serviciului de calitate corespunzătoare în orice moment, cu condiția că achită prestatorului o parte din preț, proporțională cu partea din serviciul prestat până la primirea de către prestator a avizului de reziliere a contractului, dacă contractul nu prevede altfel.

De altfel și prevederile art. 942 Cod civil, în vigoare până la 1 martie 2019, reglementează că beneficiarul poate rezilia contractul oricând până la realizarea completă a lucrării sau a prestației, fiind obligat să plătească antreprenorului sau prestatorului retribuția pentru lucrările sau prestațiile efectuate și să repare prejudiciul cauzat prin reziliere.

Din conținutul normelor enunțate, este de înțeles că rezilierea contractului poate fi solicitată de client până la realizarea completă a lucrării sau a prestației, iar în cazul în care totuși pretinde rezilierea contractului după executarea lucrării clientul urmează să achite prestatorului prețul serviciului prestat până la primirea de către prestator a avizului de reziliere a contractului.

Coroborând prevederile citate la materialul probator administrat în speță, se va menționa că, potrivit pct. 4.2 din contractul privind fabricarea articolelor de tâmplărie nr. 1286 din 30 iunie 2017, data finalizării producerii articolelor din lemn a fost stabilită pentru 21 iulie 2017.

Așadar, instanța de recurs reține că la data de 9 octombrie 2017, Iraida Gozun s-a adresat cu o plângere către Agenția pentru Protecția Consumatorilor, în care a invocat constatarea deficiențelor în prestarea serviciilor de către SRL „Arama R”, și anume neprezentarea bonului fiscal pentru achitarea avansului la semnarea contractului, în valoare de 15 000 de lei; depășirea nefundamentată a termenului de executare al contractului cu mai mult de 7 săptămâni; executarea necorespunzătoare a lucrărilor de șlefuire, obținându-se efectul de ondulare pe o suprafață semnificativă a ușilor; aplicarea finisajului contrar prevederilor contractuale, fără a fi confirmată în prealabil culoarea acestuia și în contradicție cu mostra transmisă prestatorului, aplicarea necalitativă a finisajului, în viziunea sa cu încălcarea fie a rețetei acestuia fie a perioadei necesare pentru uscarea corespunzătoare, prevăzută în cerințele tehnice, ceea ce a dus la macinarea acestuia la atingere (presiune), prezentând risc sporit de a se obține efect similar și pe celelalte suprafețe în perioadă relativ scurtă (f. d. 73-74 vol. I).

Iar prin reclamația înaintată și recepționată de SRL „Arama R” la 30 octombrie 2017, Iraida Gozun a declarat rezilierea contractului nr. 1286 din 30 iunie 2017 pentru neexecutarea în termen a serviciilor de către antreprenor, solicitând în termen de 7 zile calendaristice restituirea avansului de 724 de euro

achitat la momentul semnării contractului și restituirea în natură a celor 4 uși, care urmau a fi restaurate, în starea în care au fost predate antreprenorului, precum și achitarea penalității în mărime de 12 091 euro (f. d. 12 vol. I).

O altă reclamație, până la 9 octombrie 2017 și, respectiv 30 octombrie 2017, odată cu expirarea termenului prevăzut de contract pentru finalizarea producerii articolelor din lemn, Iraida Gozun în adresa SRL „Arama R” nu a depus.

Așadar, raportând aceste particularități la circumstanțele speței, se constată că instanțele de judecată ierarhic inferioare justificat au concluzionat că din conținutul plângerii adresate Agenției pentru Protecția Consumatorilor la data de 9 octombrie 2017, adică până la depunerea reclamației de reziliere înaintată de Iraida Gozun la 30 octombrie 2017, ultima a recunoscut că lucrările privind restaurarea ușilor erau deja executate de către SRL „Arama R”.

Ca urmare, la caz, este indubitabil că Iraida Gozun a solicitat rezilierea contractului privind fabricarea articolelor de tâmplărie nr. 1286 din 30 iunie 2017, în situația în care lucrarea a fost deja executată.

Drept urmare, nu există temeii de admitere a cerinței cu privire la rezilierea contractului, or, chiar dacă ipotetic de admis că SRL „Arama R” a încălcat termenul de executare a contractului care conform contractului este 21 iulie 2017, Iraida Gozun, urma prin prisma art. 21 alin. (2) din Legea privind protecția consumatorilor să înainteze obiecții față de prestator (executant) și să fixeze un nou termen, în cadrul căruia acesta trebuia să înceapă și să finalizeze prestarea serviciului (executarea lucrării), și să ceară reducerea prețului pentru serviciu (lucrare) sau să rezilieze contractul de prestare a serviciului (executare a lucrării) și să revendice repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea termenelor de începere și/sau finalizare a prestării serviciului (executării lucrării).

Aceste oportunități acordate prin lege au fost ignorate de către Iraida Gozun, solicitarea cu privire la rezilierea contractului fiind înaintată de către aceasta față de SRL „Arama R” ca prestator de servicii, numai după adresarea cu o petiție Agenției pentru Protecția Consumatorilor, prin care a recunoscut că lucrările au fost deja finisate.

De altfel, și prin răspunsul Agenției pentru Protecția Consumatorilor nr. 27/02-3648 din 26 octombrie 2017 la petiția Iraidei Gozun, ultimei i-a fost comunicat despre finisarea executării lucrărilor de către SRL „Arama R”, precum și lipsa adresării prealabile a consumatorului către prestatorul de serviciu confirmată de recepționare, cu revendicările/cerințele acesteia concrete, după cum este prevăzut la art. 18⁵ din Legea nr. 105-XV din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor (f. d. 75 vol. I).

Astfel fiind, reieșind din obligația probațiunii în judecată reglementată de art. 118 alin. (1) CPC, Iraida Gozun nu a prezentat probe justificative precum că SRL „Arama R” nu ar fi executat lucrările privind restaurarea ușilor în interiorul termenului prevăzut în contract.

Or, existența convorbirilor telefonice între Iraida Gozun și reprezentantul SRL „Arama R” nu confirmă și conținutul acestor discuții, prin urmare nici susținerea recurenței precum că aceste convorbiri indică la faptul că lucrările nu au

fost finisate în termen, circumstanță ce respinge argumentul Iraidei Gozun în acest sens.

Pe de altă parte, instanța de recurs reține că, deși Iraida Gozun atât în plângerea depusă în adresa Agenției pentru Protecția Consumatorilor cât și în cererea de chemare în judecată a invocat și efectuarea lucrării necalitative de către SRL „Arama R”, aceasta nu a depus în adresa executantului o reclamație referitoare la produsele necorespunzătoare cu indicarea concretă a acestor neajunsuri și remedierea acestora.

În susținerea acestei opinii instanța de recurs va reține prevederile art. 18⁵ alin. (3) din Legea privind protecția consumatorilor din 13 martie 2003, care expres indică că, dacă vânzătorul/prestatorul refuză să satisfacă reclamația consumatorului conform prevederilor art. 18 alin. (2) și art. 18¹ alin.(1) pe motiv că neconformitatea a apărut din motive imputabile consumatorului și acesta nu este de acord cu asemenea concluzie, vânzătorul/prestatorul este obligat să dovedească vina consumatorului în ceea ce privește deficiențele apărute la produsul vândut, serviciul prestat prin expertiza tehnică efectuată de o terță parte competentă în domeniu, abilitată în conformitate cu legea.

Sintetizând cele reliefate supra se atestă corectitudinea concluziei instanțelor de judecată ierarhic inferioare de respingere a cerințelor Iraidei Gozun cu privire la constatarea încălcării drepturilor ei în calitate de consumator prin neexecutarea în termen a prestării serviciilor de către SRL „Arama R”, constatarea rezilierii contractului pentru fabricarea articolelor de tâmplărie nr. 1286 din 30 iunie 2017 încheiat între SRL „Arama R”, în calitate de prestator și ea, în calitate de beneficiar, precum și respingerea cerințelor Iraidei Gozun cu privire la încasarea din contul SRL „Arama R” în beneficiul ei a sumei de 15 000 de lei cu titlu de avans achitat către SRL „Arama R”, a penalității în mărime de 12 091 de euro și a prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei, ca fiind subsecvente cerințelor de bază.

Sub un alt aspect, cu referire la acțiunea reconvențională înaintată de SRL „Arama R”, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată netemeinicia concluziei instanțelor inferioare cu privire la admiterea acțiunii reconvenționale a SRL „Arama R” împotriva Iraidei Gozun.

Astfel, instanțele de judecată într-un mod incert au constatat că de la data finalizării lucrărilor din 21 iulie 2017 și până la înaintarea cererii reconvenționale la 2 martie 2018, Iraida Gozun nu a ridicat lucrarea de la sediul SRL „Arama R”, admițând în acest sens cerința SRL „Arama R” cu privire la încasarea de la Iraida Gozun în beneficiul SRL „Arama R” a sumei de 1 050 de euro pentru 7 luni de păstrare a lucrărilor, dat fiind faptul neridicării acestora de către Iraida Gozun.

Aici, instanța de recurs va reține că pentru survenirea prevederilor prevăzute la pct. 2.2.9 din contractul nr. 1286 din 30 iunie 2017, antreprenorul urma să respecte dispozițiile pct. 3.5.2 din contractul nr. 1286 din 30 iunie 2017 potrivit căruia, suma finală în mărime de 406 de euro din costul produselor menționate la punctul 3.4. din prezentul contract, va fi achitată în termen de 3 zile din momentul informării de către „antreprenor” a finisării lucrărilor de producere.

Respectiv, reieșind din obligația probațiunii în judecată reglementată de art. 118 alin. (1) CPC, care direct indică că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, la caz se constată că SRL „Arama R” nu a demonstrat că a solicitat Iraidei Gozun ridicarea lucrărilor finisate de la depozitul SRL „Arama R”, circumstanță ce exclude obligația Iraidei Gozun la achitarea plății pentru păstrarea lucrărilor de către SRL „Arama R”.

Or, după cum a fost menționat și anterior, existența apelului telefonic, la care face referire reprezentantul SRL „Arama R”, nu demonstrează și conținutul convorbirii telefonice, ca urmare și aducerea la cunoștință Iraidei Gozun despre ridicarea lucrărilor de la sediul SRL „Arama R”, precum este prevăzut în pct. 3.5.2 din contractul nr. 1286 din 30 iunie 2017.

Totodată, instanța de recurs constată ca neîntemeiată și solicitarea SRL „Arama R” cu privire la încasarea de la Iraida Gozun a sumei de 406 de euro.

În susținerea acestei concluzii se va reține că atât prin răspunsurile eliberate de către SRL „Arama R” în adresa Agenției pentru Protecția Consumatorilor cât și a Iraidei Gozun, precum și pe parcursul examinării cauzei, reprezentantul societății a susținut doar în mod declarativ că lucrările au fost finisate fără careva vicii, fără a prezenta însă careva probe în acest sens.

Ca urmare, SRL „Arama R” urmează a restitui în natură Iraidei Gozun cele 4 uși predate antreprenorului pentru restaurare.

În acest context, urmează a fi respinsă și cerința SRL „Arama R” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, pentru perioada 24 iulie 2017 - 26 februarie 2018, pentru suma de 406 de euro, în mărime de 612, 47 de lei, ca fiind o cerință subsecventă cerinței de încasare a sumei de 406 de euro.

Pe cale de consecință se impune și respingerea cerinței SRL „Arama R” împotriva Iraidei Gozun cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa parțial decizia instanței instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea admiterii cererii reconvenționale a SRL „Arama R” și în această parte a pronunța o nouă hotărâre de respingere integrală a acțiunii reconvenționale, iar în rest a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, art. 445 alin. (3) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Iraida Gozun, reprezentată de avocatul Alexandru Bargan.

Se casează parțial decizia din 9 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 18 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Buiucani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Iraidei Gozun, reprezentată de avocatul Alexandru Bargan împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Arama R” cu

privire la constatarea încălcării dreptului consumatorului, rezilierea contractului, încasarea avansului, a penalității pentru neexecutarea în termen a obligațiilor și repararea prejudiciului moral și la cererea reconvențională Societății cu Răspundere Limitată „Arama R” împotriva Iraidei Gozun cu privire la încasarea sumei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, și anume în partea admiterii cererii reconvenționale a Societății cu Răspundere Limitată „Arama R” și în această parte se pronunță o nouă hotărâre prin care:

Se respinge integral cererea reconvențională a Societății cu Răspundere Limitată „Arama R” împotriva Iraidei Gozun cu privire la încasarea sumei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Se obligă Societatea cu Răspundere Limitată „Arama R” de a restitui în natură Iraidei Gozun cele 4 uși predate antreprenorului pentru restaurare.

În rest decizia din 9 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 18 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătoria

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Nina Vascan

Victor Burduh

Aliona Miron